

ПРОТОКОЛ

№ 282

София, 06.12.2021 година

Днес, 06.12.2021 г. от 11:00 ч. се проведе закрито заседание на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията), в състав „Енергетика“, ръководено от председателя доц. д-р Иван Н. Иванов.

На заседанието присъстваха членовете на Комисията Георги Добрев, Александър Йорданов, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонова и главният секретар Росица Тоткова (без право на глас).

На заседанието присъстваха П. Младеновски – директор на дирекция „Електроенергетика и топлоенергетика“, И. Александров – началник на отдел „Цени и лицензии: електропроизводство, ВКП на електрическа и топлинна енергия“.

Председателят установи, че няма възражения по проекта за дневен ред и няма други предложения, както и няма правни пречки за провеждане на заседанието, което протече при следния

ДНЕВЕН РЕД:

1. Доклад с вх. № Е-Дк-1259 от 01.12.2021 г. и проект на решение относно определяне на пределна цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия.

Работна група: Пламен Младеновски, Елена Маринова, Милен Трифонов, Юлиан Стоянов, Петя Андонова, Радостина Методиева, Силвия Петрова, Радослав Райков

2. Доклад с вх. № Е-Дк-1238 от 30.11.2021 г. и проект на решение относно утвърждаване на пределна цена на топлинната енергия и определяне на преференциална цена и премия на електрическата енергия, произведена по високоефективен комбиниран начин от централа с комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия, при прилагане на метода на ценово регулиране „норма на възвръщаемост на капитала“, на „Топлофикация София“ ЕАД, след отмяна на т. 1 от Решение № Ц-18 от 01.07.2019 г. на Комисията за енергийно и водно регулиране с влязло в сила Решение № 2547 от 15.05.2020 г. на Административен съд - София град, трето отделение, 63 състав по адм. дело № 8651/2019 г., оставено в сила с Решение № 9005 от 03.08.2021 г. на Върховния административен съд по адм. дело № 11569 от 2020 г.

Работна група: Пламен Младеновски, Елена Маринова, Ивайло Александров, Георги Петров, Диана Николкова, Надежда Иванова и Ваня Василева

3. Доклад с вх. № Е-Дк-1239 от 30.11.2021 г. и проект на решение относно утвърждаване на пределна цена на топлинната енергия и определяне на преференциална цена и премия на електрическата енергия, произведена по високоефективен комбиниран начин от централа с комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия, при прилагане на метода на ценово регулиране „норма на възвръщаемост на капитала”, на „Топлофикация Бургас“ ЕАД, след отмяна на т. 4 от Решение № Ц-18 от 01.07.2019 г. на Комисията за енергийно и водно регулиране с влязло в сила Решение № 3523 от 02.07.2020 г. на Административен съд - София град, трето отделение, 70 състав по адм. дело № 8648 от 2019 г., оставено в сила с Решение № 9082 от 06.08.2021 г. на Върховния административен съд по адм. дело № 9198 от 2020 г.,

Работна група: Пламен Младеновски, Елена Маринова, Ивайло Александров, Георги Петров, Диана Николкова, Надежда Иванова и Йовка Велчева

По т.1. Комисията разгледа доклад относно определяне на пределна цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия.

Съгласно чл. 21, ал. 1, т. 8, предл. 2 от Закона за енергетиката (ЗЕ) Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) определя ежегодно пределна цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия. В тази връзка със Заповед № 3-Е-276 от 26.10.2021 г. на председателя на КЕВР е сформирана работна група.

Предвид горното и след анализ на относимите факти и обстоятелства се установи следното:

Съгласно чл. 105, ал. 1 от ЗЕ, с цел гарантиране сигурната работа на електроенергийната система, операторът на електропреносната мрежа сключва сделки за допълнителни услуги при условията и по реда на Правилата за управление на електроенергийната система и Правилата за търговия с електрическа енергия (ПТЕЕ) с доставчици от и/или извън страната. Операторът на електропреносната мрежа закупува разполагаемост за резерви за първично регулиране на честотата, автоматично вторично регулиране и ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности въз основа на тръжна процедура – чл. 105, ал. 2 от ЗЕ. Посочените услуги представляват допълнителни услуги по смисъла на § 1, т. 14 от Допълнителните разпоредби (ДР) на ЗЕ, като според чл. 105, ал. 4 от ЗЕ активираната от тях нетна електрическа енергия се заплаща при условия, по ред и при цена, определени в ПТЕЕ.

Съгласно § 1, т. 2 от ДР на ЗЕ, „балансираща енергия“ е активната електрическа енергия, която операторът на електропреносната мрежа активира за компенсиране на разликата между регистрираните при него договорени и фактически реализираните графици за доставка, както и колебанията на товарите с недоговорен график на доставка. Нормите, уреждащи балансиращия пазар на електрическа енергия, се съдържат в ПТЕЕ и регламентират условията за продажба и покупка на балансираща енергия с цел да се гарантира сигурност и устойчивост на националната електроенергийна система и сигурната паралелна работа на електроенергийна система на континентална Европа.

Според чл. 107 от ПТЕЕ на балансиращия пазар се търгува балансираща енергия, която включва: отдадената енергия вследствие участие в регулиране (първично и вторично), зададена чрез турбинните регулатори на агрегатите/блоковете и/или потребяващи обекти, и/или агрегирани съоръжения/обекти или централния регулатор на електроенергийната система, интегрално за всеки период на диспечирание; балансиране чрез корекция на работната точка на агрегатите/блоковете и/или потребяващи обекти, и/или агрегирани съоръжения/обекти (резерв за заместване), зададена от дежурния диспечер на независимия преносен оператор, интегрално за всеки период на диспечирание; отдадена енергия вследствие на активирани агрегати/блокове и/или потребяващи обекти, и/или агрегирани съоръжения/обекти, интегрално за всеки период на диспечирание; балансиране чрез промяна на състоянието (включване, изключване) на агрегатите/блоковете и/или потребяващи обекти, и/или агрегирани съоръжения/обекти,

зададена от дежурния диспечер на независимия преносен оператор, интегрално за всеки период на диспечирание; енергия, закупена/продадена от/на съседни енергийни системи, чрез Европейската платформа за процедурата по уравниване на дисбалансите; произведената електрическа енергия вследствие на активирани инсталации на потребители и/или агрегирани съоръжения/обекти от бавен (студен) резерв за заместване, интегрално за всеки период на диспечирание.

С оглед реализирането на електрическа енергия на балансиращия пазар, „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД (ЕСО ЕАД) сключва договори за участие на балансиращия пазар с доставчик на балансираща енергия, които имат за предмет предоставяне на балансираща енергия на независимия преносен оператор от вторичен, активиран бърз (минутен) и активиран бавен (студен) резерв за заместване – чл. 11, т. 7 и чл. 17, ал. 1 от ПТЕЕ.

Според чл. 99, ал. 1 и ал. 2 от ЗЕ за целите на балансиране на производството и потреблението на електрическа енергия операторът на електропреносната мрежа организира пазар на балансираща енергия в съответствие с ПТЕЕ и е страна по всички сделки с балансираща енергия, в т.ч. и с търговски участници, които притежават диспечирани производствени и/или потребяващи обекти и/или агрегирани съоръжения/обекти за покриване на небалансите в националната пазарна зона. Според правилата на глава девета „Балансиращ пазар“ на ПТЕЕ сключената сделка на балансиращия пазар установява задълженията на съответния доставчик на балансиращия пазар да предоставя или да закупува енергия на/от електропреносния оператор според спецификата на предложението и разпореждането, издадено от диспечера на оператора на електроенергийния пазар, а в изпълнение на такива сделки ЕСО ЕАД купува/продава балансираща енергия въз основа на предложения за регулиране нагоре и предложения за регулиране надолу, предоставени от доставчиците на балансираща енергия, които е регистрирало по реда на ПТЕЕ. Регистърът с доставчиците на балансираща енергия по чл. 119 от ПТЕЕ е публикуван от ЕСО ЕАД на следния интернет адрес: [http://www.eso.bg/?did=26#Списъци и регистри](http://www.eso.bg/?did=26#Списъци%20и%20регистри).

С Решение № Ц-45 от 23.12.2020 г. КЕВР е определила, считано от 01.01.2021 г., пределна цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия, както следва: пределна цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия за предоставяне на системна услуга за регулиране нагоре в размер на Цпдн + 100 лв./MWh, където Цпдн е равна на почасовата цена на пазара „ден напред“ на „Българска независима енергийна борса“ ЕАД и пределна цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия за предоставяне на системна услуга за регулиране надолу в размер на 0,00 (нула) лв./MWh. Според Решение № Ц-45 от 23.12.2020 г. КЕВР, в частта по т. 3, посочените пределни цени не се прилагат при сключване на сделки за балансираща енергия, която е закупена/продадена от/на съседни енергийни системи по двустранни споразумения или от регионален балансиращ пазар.

Средните месечни цени за предходните 10 месеца са отразени в таблицата по-долу:

	Недостиг, лв./MWh	Излишък, лв./MWh
Януари 2021 г.	192,91	13,88
Февруари 2021 г.	182,67	11,81
Март 2021 г.	172,49	12,94
Април 2021 г.	189,53	13,40
Май 2021 г.	196,25	9,89
Юни 2021 г.	215,73	15,21
Юли 2021 г.	224,29	16,19
Август 2021 г.	302,65	10,12
Септември 2021 г.	321,80	9,56
Октомври 2021 г.	398,94	13,69

	<i>Недостиг, лв./MWh</i>	<i>Излишък, лв./MWh</i>
Януари – Октомври 2021 г.	239,72	12,67

Следва да се има предвид, че посочените средни стойности на цените на балансиращата енергия се заплащат от координаторите на балансиращи групи на оператора на балансиращия пазар. След нетиране на небаланса, координаторите разпределят на членовете на съответната балансираща група разходите си към ЕСО ЕАД, като цените за недостиг на отделните търговски участници намаляват до значително по-ниски нива, а за излишък се увеличават, което редуцира значително разходите за балансиране на производители и потребители.

С оглед анализ и оценка на състоянието на балансиращия пазар е извършено сравнение на постигнатите цени за недостиг на балансиращия пазар за 2020 г. и 2021 г. за месеците януари – октомври, което е показано по-долу:

	2020 г. лв./MWh	2021 г. лв./MWh	Изменение %
Януари	194,56	192,91	-0,85%
Февруари	166,58	182,67	9,66%
Март	151,38	172,49	13,95%
Април	152,82	189,53	24,02%
Май	145,42	196,25	34,95%
Юни	151,40	215,73	42,49%
Юли	173,66	224,29	29,15%
Август	167,25	302,65	80,96%
Септември	190,60	321,80	68,84%
Октомври	185,82	398,94	114,69%
Януари-Октомври	167,95	239,73	42,74%

От горе представените данни е видно, че средната цена за недостиг се увеличава през всеки от месеците на разглеждания период за 2021 г., с изключение на месец януари, което се дължи на увеличението на цените на пазара „ден напред“.

Цените на доставчиците на балансираща енергия следват постигнатите цени на пазара „ден напред“, като така се постига обвързаност на двата пазара и не се допускат арбитражи. Подобна мярка осигурява пропорционалност на разходите за балансиране на пазарните участници в зависимост от почасовите цени на пазара. Постигнатата цена на пазара „ден напред“ функционира като минимална цена за предложенията за регулиране нагоре. По този начин винаги цената за небаланси е по-неблагоприятна от тази на пазара „ден напред“, както и пазарните участници се стимулират да участват и на пазара на балансираща енергия с резервния си капацитет.

Обвързването на цените, предлагани от доставчиците на балансираща енергия в Р България, с цените на спот пазара ще възпрепятства реализирането на пазарни манипулации. Използването на пределната цена на балансиращата енергия от търговските участници като горна граница при подаваните оферти за покупка на борсовия пазар води до умишлено изкривяване на пазарните отношения, тъй като се явява стимул пазарните участници да предпочетат да са в недостиг, затруднявайки управлението и сигурността на електроенергийната система. В много случаи този предварително делегиран недостиг води до използване от страна на независимия преносен оператор на целия резервиран диапазон за регулиране нагоре, което застрашава сигурността на електроенергийната система от една страна, а от друга води до значително по-високи разходи за останалите пазарни участници.

Видно от горното, с цел недопускане на изкривяване на пазарните отношения и гарантиране на сигурността на електроенергийната система, цената за недостиг следва да

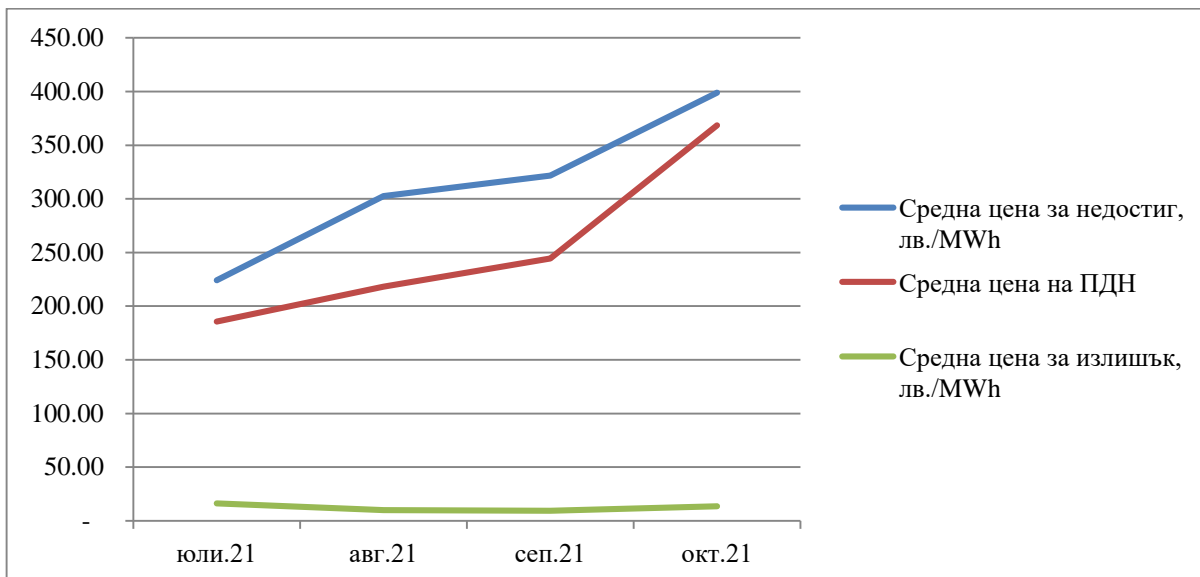
е най-високата цена на пазара, с оглед нейния превантивен и възпиращ характер. В тази връзка, цените за регулиране нагоре, като основен разход на оператора на балансиращия пазар при формиране на цените за недостиг, следва да са обвързани с постигнатите такива на пазара „ден напред“. Такава е и европейската практика, тъй като при по-високи цени на пазара „ден напред“, производителите нямат стимул за поддържане на диапазон за регулиране нагоре. При ниски цени на пазара „ден напред“, а високи такива на балансиращия пазар, клиентите са ощетени с необосновано високи цени за небаланс.

Пределната цена за регулиране нагоре следва да е обвързана с почасовите стойности на постигнатите цени на пазара „ден напред“, като в същото време гарантира, че е достатъчно висока през всеки един час, така че да не стимулира пазарните участници да преднамерено да са в недостиг, което застрашава сигурността на електроенергийната система. В тази връзка е обосновано пределната цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия за регулиране нагоре да се запази в размер на Цпдн + добавка в размер на 100 лв., където Цпдн е равна на цената на пазара „ден напред“ на „Българска независима енергийна борса“ ЕАД (БНЕБ ЕАД) за съответния час. При по-ниска добавка е налице възможност в над 30% от часовете на месеца да се постигне цена за недостиг по-ниска от тази на пазара „ден напред“, каквито аномалии се получават и към настоящия момент.

Така определена, **пределна цената за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия за регулиране нагоре в размер на Цпдн + 100 лв., където Цпдн е равна на цената на пазара „ден напред“ на БНЕБ ЕАД за съответния час:** следва постигнатите цени на пазара „ден напред“, при което се постига обвързаност на двата пазара и не се допускат арбитражи; осигурява предпоставки цената за недостиг да е най-високата цена на пазара, с оглед нейния превантивен и възпиращ характер; предполага оптимизация и обвързване на разходите на пазарните участниците за небаланс със стойността на електрическата енергия; предотвратява възникването на екстремни почасови цени на балансиращата енергия, тъй като при изключително високи такива на пазара „ден напред“, коефициентът ги мултиплицира в екстремни на балансиращия пазар; защитава доставчиците на балансираща енергия да не продават под стойността на променливите си разходи.

Предвид горните аргументи, прилагането на действащия към момента модел за определяне на цената на доставчиците на балансираща енергия осигурява предпоставки за стабилност на сектора, сигурност на снабдяването, недопускане на арбитражи между балансиращия пазар и пазара „ден напред“, както и спазване на принципите по чл. 23, чл. 24 и чл. 31 от ЗЕ, поради което прилагането на същия следва да бъде запазено и през периода 01.01.2022 г. – 31.12.2022 г.

Разходите за небаланс на пазарните участници не зависят основно от цените за недостиг, а зависят и от цените за излишък. Диапазона на отклонение между пазарната цена и тази за недостиг е в пъти по-малък от този между пазарната цена и цената за излишък (видно от графиката по-долу), каквото явление се наблюдава през последните четири месеца, предвид високите борсови цени.

Изложеното се онагледява със следния пример: ако един търговец доставя на клиент 10 MWh и има 10% небаланс в посока излишък, т.е. закупил е 11 MWh за този свой клиент при средна цена от 300 лв./MWh, а цената на излишък на ЕСО ЕАД е 12 лв./MWh, то за този 1 MWh излишък координаторът ще направи разход от 288 лв. ($1 \text{ MWh} * (300 - 12) = 288 \text{ лв.}$), като в този случай разхода за небаланс на клиента би бил 28,80 лв./MWh. Ако обаче той е закупил 9 MWh, то за този 1 MWh недостиг търговецът ще претърпи допълнителен разход от 100 лв. ($1 \text{ MWh} * (300 + 100 - 300) = 100 \text{ лв.}$), като в този случай разхода за небаланс на клиента би бил 10,00 лв./MWh.

Горното се явява стимул пазарните участници да предпочетат да са в недостиг, затруднявайки управлението на електроенергийната система, като този предварително делегиран недостиг води до използване от страна на независимия преносен оператор на целия резервиран диапазон за регулиране нагоре, особено през зимните месеци, които се характеризират със значително по-висок товар, което застрашава и сигурността на електроенергийната система. В същото време, обаче, постигането на равна отдалеченост на двете цени за небаланс от пазарната цена създава рискове от невъзможност за покриване на условно-постоянните разходи на производителите предлагащи услугата регулиране надолу в часовете с относително ниски цени (при голямо увеличение на пределната цена за регулиране надолу) и/или значително повишаване на разходите за балансиране на пазарните участници (при увеличаване на пределната цена за недостиг).

Във връзка с горното и предвид факта, че офертите на доставчиците на услугата регулиране надолу са около определената пределна цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия за регулиране надолу е обосновано тя да се повиши, като се обвърже с постигнатите цени на пазара „ден напред“, а именно в размер на $30\% * \text{Цпдн}$, където Цпдн е равна на цената на пазара „ден напред“ на БНЕБ ЕАД за съответния час.

Въз основа на изложените по-горе аргументи, пределната цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия следва да е: пределна цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия за предоставяне на системна услуга за регулиране нагоре в размер на $\text{Цпдн} + 100 \text{ лв.}$, където Цпдн е равна на почасовата цена на пазара „ден напред“ на БНЕБ ЕАД и пределна цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия за предоставяне на системна услуга за регулиране надолу в размер на $30\% * \text{Цпдн}$, където Цпдн е равна на почасовата цена на пазара „ден напред“ на БНЕБ ЕАД. Тези пределните цени не следва да се прилагат при сключване на сделки за балансираща енергия, която е закупена/продадена от/на съседни енергийни системи по двустранни споразумения или от регионален балансиращ пазар.

Изказвания по т.1.:

Докладва П. Младеновски. Съгласно чл. 21, ал. 1, т. 8, предл. 2 от ЗЕ Комисията определя ежегодно пределна цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия. С Решение № Ц-45 от края на 2020 г. КЕВР е определила две цени – цена за недостиг в размер на цената на пазара „ден напред“ + 100 лв./MWh и пределна цена за регулиране надолу в размер на 0,00 лв./MWh. Предложението на работната група е първата цена, която е цената за регулиране нагоре в размер на цената на борсовия пазар за съответния час + 100 лв./MWh, да се запази същата. Представен е анализ на цените на балансираща енергия, от който е видно, че ясно цената за недостиг следва тренда на цените на борсовия пазар и дори надбавката от 100 лв./MWh не осигурява толкова голяма разлика между двете цени, съответно намаляването им би довела до една диспропорция. Имайки предвид, че крайните цени, които се заплащат от клиентите, са по-ниски от отчетените от ЕСО ЕАД за недостиг, съществува опасност да се появи възможност за арбитражи между двата пазара. Такива и към момента са налични. П. Младеновски даде следния пример: През м. ноември в голямото обединение в 40% от часовете цената за недостиг е по-ниска от цената на пазара „ден напред“, което умишлено навежда на мисълта, че по-изгодната позиция за търговците е да стоят в недостиг, отколкото да затварят позициите си. Има случай с един от търговците (малък търговец), при който действително има около 80% от часовете, в които не си е набавил енергия, разчитайки на това, че цената за недостиг ще е по-ниска, слагайки стопове на борсовия пазар. В тази връзка П. Младеновски счита, че не е необходимо да се променя тази добавка, още повече че с повишаване на цените на борсовия пазар като процентно отношение тя доста се е свила.

Тъй като тези пределни цени са определяни по същото време на 2020 г., когато цените на пазара са били около 90-100 лв./MWh, с добавката от 100 лв./MWh и пределната цена от 0 лв./MWh, е осигурявала един почти еднакъв диапазон между цената за излишък, борсовата цена и съответно цената за недостиг. Сега с повишение на цените тази ножица се е отворила прекалено много. Това ясно се вижда от поместената в доклада графика, откъдето се вижда, че е голям диапазонът между пазарната цена и съответно цената за излишък (средната стойност на която цената е около 10-12 лв./MWh) и цената за недостиг. Причината за това е определената от Комисията нулева пределна цена, около която са офертите на различните пазарни участници. При положение, че НЕК ЕАД винаги дава цена за регулиране надолу в размер на 0 лв./MWh (почти винаги се затваря от НЕК ЕАД, когато е необходимо регулиране надолу), така че клиринговата цена винаги е 0 лв./MWh. Причината да е в размер около 10 лв./MWh е именно служебната цена от 30 лв./MWh, прилагана от ЕСО ЕАД за различните, когато се самобалансират групите. В тази връзка средната цена се получават в порядъка на 9 – 12 лв./MWh. Даден е пример, онагледяващ всичко това, че когато един пазарен участник предпочете да е в излишък, цената му за небаланс, която плаща накрая, е около три пъти по-висока от случаите, когато предпочете да е в недостиг. Това се явява стимул търговците да предпочетат да са в недостиг, което пък затруднява управлението на електроенергийната система и особено в студените месеци, когато товарите са високи. ЕСО ЕАД следва да използва целия наличен диапазон, резервиран за регулиране нагоре, което създава предпоставки за нарушаване на сигурността на електроенергийната система. В тази връзка, предвид този огромен диапазон, би следвало да се предприемат стъпки да не е толкова голяма разликата и стъпки към повишаване на пределната цена за регулиране надолу. Предложението на работната група е тя да е около 1/3 или 30% от цената на пазар „ден напред“, където ЦПДН реално е равна на отчетената в съответния час цена на пазара „ден напред“. Тези 30% не осигуряват в максимална степен изравняване на двата диапазона между трите цени. Въпреки това, за да се изравнят тези диапазони, би следвало да се повиши цената за недостиг, което пък от своя страна ще доведе до по-високи разходи на пазарните участници, или пределната цена за излишък да бъде около 70% (това са изчисления при 300 лв./MWh цена). За да се случи това, съществуват редица рискове. Например при едно понижение на цените централите да не могат да покриват условно-постоянните си

разходи, когато трябва да връщат тези 70% от пазара „ден напред“. От друга страна, не се правят цени за януари, февруари и март, а тези пределни стойности на цените би следвало да важат поне до края на следващата година, което все пак съществува една несигурност относно това как ще се развие пазара „ден напред“ – може да се повишат цените, а може и да се понижат, когато тези стойности ще бъдат неактуални. В тази връзка работната група предлага поне едно повишаване на цените, като по този начин разходите на пазарните участници ще намалее значително, тъй като цената за излишък, която се получава, ще се вдигне (поне при първоначалните изчисления) грубо с около 90 лв./MWh.

В тази връзка и на основание чл. 21, ал. 1, т. 8, предл. 2 и чл. 14, ал. 1 от Закона за енергетиката, и чл. 43, ал. 6 от Правилника за дейността на Комисията, работната група предлага КЕВР да обсъди и приеме следните решения:

1. Да приеме настоящия доклад;
2. Да приеме проект на решение за определяне на пределна цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия;
3. Да насрочи обществено обсъждане на проекта на решение за определяне на пределна цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия, което да се проведе по реда на решение по Протокол № 175 от 05.08.2020 г., по т. 8, на Комисията за енергийно и водно регулиране;
4. Да определи дата, час и място за провеждане на обществено обсъждане на проекта на решение за определяне на пределна цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия, които да бъдат публикувани на интернет страницата на Комисията;
5. Да публикува проекта на решение за определяне на пределна цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия на интернет страницата на Комисията за енергийно и водно регулиране;
6. Да определи 14-дневен срок от датата на общественото обсъждане за предложения и становища по проекта на решение за определяне на пределна цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия.

И. Н. Иванов попита ще се стигне ли до момент, в който двете цени за излишък и недостиг да се изравнят. Това да бъде цена за небаланс, защото в редица европейски страни това е една обща цена.

П. Младеновски отговори, че по начина, по който функционира балансиращия пазар в момента, няма да се стигне до такъв момент. До такава обща цена ще се стигне в момента, в който и КЕВР вземе решение и одобри предложеното на ЕСО ЕАД преминаване на сетълмент на 15-минутен интервал на доставка. Това към момента ще затрудни допълнително пазарните участници. Може би ще намали разходите им за небаланс, но ще ги затрудни по две направления. Първо, тъй като все още няма налични 15-минутни продукти за търговия, а е много трудно да се прогнозира при 15-минутен интервал на доставка, когато енергията се закупува за 1 час. Защото предприятия, които започват работа в 8,30 или в 9,30 часа, в момента им се купува енергия, колкото половината на съответния час, в зависимост от потреблението. Но тогава винаги съществува една несигурност дали ще се включат машините в 8,25 ч. или 8,35 ч., което съвсем естествено създават едни дисбаланси. Това е само един пример, съществуват много други. За да е сетълментът, трябва да се осигури на пазарните участници откъде да си купуват енергия на 15-минутен интервал на доставка. Все още в България такива продукти не са налични. От предложението пример в доклада е ясно, че за излишък разходите са едни, за недостиг – други. При единната цена на небаланс тя много ще зависи от посоката на недостига в системата. Съответният пазарен участник, независимо дали е в излишък или недостиг, ако той е в позиция обратна на позицията на системата (ако системата е в излишък, а той е в недостиг), той, помагайки на системата, ще получава пари. И обратното – в зависимост от системния небаланс, тогава ще се определя при единната цена на системата дали получава или има разходи за небаланс, който реализира, независимо от посоката. По този начин се стимулира точната прогноза. Според П. Младеновски докато те свикнат, индивидуалните разходи за небаланси ще се увеличат.

И. Н. Иванов попита какви са плановете на ЕСО ЕАД за въвеждане на 15-минутен сетълмент като срок.

П. Младеновски отговори, че вече го е казал. Те са обвързани с въвеждането на пазар на 15-минутен интервал. Сроковете не са свързани с ЕСО ЕАД. Когато БНЕБ започне да предлага 15-минутни продукти на някои от пазарите си, за П. Младеновски интрадей пазарът не е достатъчен, но все още има затруднение пазарът „ден напред“ да премине на 15-минутен интервал. Крайният срок е краят на 2022 г., но не се знае дали това ще се осъществи.

И. Н. Иванов каза, че се повишава цената за излишък на стойност 30% от пазарната цена. Председателят попита не би ли могло цената за излишък да бъде пазарната цена минус 100 лв./MWh, както другата цена е + 100 лв. или това рискува, ако цената на тока намалее значително, да стигне дори до отрицателни стойности. Това ли е причината, защото иначе би било симетрично положението спрямо пазарната цена, въпреки че за момента не се наблюдава такова намаление на цените?

П. Младеновски каза, че председателят сам е отговорил на въпроса. Но има тенденция на намаляване на цената, защото тук се говори за почасови стойности. Има часове, в които са дори под 100 лв./MWh. През пролетта Младеновски очаква да бъдем свидетели на много такива часове, когато има много слънце, започне внос на слънчева енергия от Гърция, намалее потреблението. Винаги пролетта, особено през почивните дни, се наблюдават много ниски цени в слънчевите часове. Като цяло цената няма да е много по-ниска, тъй като в пиковите стойности пак ще бъде висока и средната ще бъде от порядъка на нормалните, но тъй като цената е почасова, съществува вероятност, когато е по-ниска тази цена, да стане отрицателна. П. Младеновски обясни как работи цената за излишък и даде пример с ТЕЦ „Марица изток 2“ ЕАД, която предоставя услугата регулиране надолу. Когато ТЕЦ „Марица изток 2“ ЕАД е предоставяла диапазон за регулиране, в конкретния час ЕСО ЕАД може да намали (ТЕЦ „Марица изток 2“ ЕАД не работи по график през цялото време, а работи по системния небаланс и ЕСО ЕАД регулира). В часовете, в които централата е продала енергията си, работи по кривата на системния небаланс, както се регулира от ЕСО ЕАД. За тези часове, ако има 5 MW разлика, централата би следвало да върне тези пари на ЕСО ЕАД. Ако ТЕЦ „Марица изток 2“ ЕАД в една по-различна обстановка е продала даден час за 105 лв./MWh, би следвало за тези часове да върне, ако е минус 100 лв./MWh, да върне само 5 лв./MWh, което е много малко като стойност. И пак се идва на стария вариант.

И. Н. Иванов заяви, че изцяло подкрепя промяната, която ще бъде направена, за определяне на пределна цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия, защото досегашният модел е бил валиден при цени от порядъка на 100 и около 100 лв./MWh, така че цената за излишък и за недостиг са се падали буквално от двете страни на борсовата цена, на еднакво разстояние. Това, което сега се предлага, председателят оценява като една сериозна крачка напред при сегашната конюнктура на пазара.

И. Н. Иванов обяви, че насрочва по т.4 от проекта на решение общественото обсъждане на доклада и проекта на решение да се проведе на 08.12.2021 г. от 10:00 ч., в зала 4 в сградата на КЕВР.

И. Н. Иванов подложи на гласуване проекта на решение с направеното допълнение.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 21, ал. 1, т. 8, предл. 2 и чл. 14, ал. 1 от Закона за енергетиката, и чл. 43, ал. 6 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация, КЕВР

РЕШИ:

1. Приема доклад относно определяне на пределна цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия;

2. Приема проект на решение за определяне на пределна цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия;
3. Насрочва обществено обсъждане за разглеждане на проекта на решение по т.2 на 08.12.2021 г. от 10:00 ч.;
4. Общественото обсъждане да бъде проведено по реда на решение по Протокол № 175 от 05.08.2020 г., т. 8, на Комисията за енергийно и водно регулиране;
5. За виртуално участие в общественото обсъждане на проекта на решение за определяне на пределна цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия да бъдат поканени заинтересовани лица по смисъла на чл. 14, ал. 2 от Закона за енергетиката – държавни органи, браншови организации, енергийни предприятия, клиенти и организации на потребители;
6. Датата и часът на провеждане на общественото обсъждане да бъдат обявени на интернет страницата на КЕВР;
7. Докладът и проектът на решение да бъдат публикувани на интернет страницата на КЕВР;
8. Определя 14-дневен срок от датата на общественото обсъждане за представяне на становища по проекта на решение.

В заседанието по **точка първа** участват председателят Иван Н. Иванов и членовете на Комисията Георги Добрев, Александър Йорданов, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонова.

Решението е взето с **шест гласа „за“** (Иван Н. Иванов - за, Георги Добрев - за, Александър Йорданов - за, Владко Владимиров - за, Георги Златев – за, Евгения Харитонова – за), от които **четири гласа** (Александър Йорданов, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонова) на членовете на Комисията със стаж в енергетиката.

По т.2. Комисията, след като разгледа Решение № 2547 от 15.05.2020 г. на Административен съд София - град, Трето отделение, 63 състав, по адм. дело № 8651 от 2019 г., оставено в сила с Решение № 9005 от 03.08.2021 г. на Върховния административен съд – Трето отделение, по адм. дело № 11569 от 2020 г., с което се отменя Решение № Ц-18 от 01.07.2019 г., в частта му по т. 1, на Комисията за енергийно и водно регулиране и преписката се връща за ново произнасяне при спазване на дадените указания по тълкуване и прилагане на закона, установи следното:

С Решение № Ц-18 от 01.07.2019 г. Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията), считано от 01.07.2019 г., е утвърдила пределни цени на топлинната енергия и е определила преференциални цени на електрическата енергия, произведена по високоефективен комбиниран начин от централа с комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия, при прилагане на метода на ценово регулиране „норма на възвръщаемост на капитала“ на дружества от сектор „Топлоенергетика“. По т. 1 от посоченото Решение, Комисията е утвърдила на „Топлофикация София“ ЕАД цени на електрическата и топлинната енергия, както следва: преференциална цена на електрическата енергия (без ДДС) – 199,84 лв./MWh, премия по чл. 33а от Закона за енергетиката (ЗЕ) – 109,35 лв./MWh, еднокомпонентна цена на топлинната енергия с топлоносител гореща вода (без ДДС) – 95,64 лв./MWh, при ценообразуващи елементи на цените: необходими годишни приходи – 518 912 хил. лв., в т. ч.: разходи – 489 071 хил. лв., от които условно-постоянни – 96 909 хил. лв. и променливи – 392 162 хил. лв.; регулаторна база на активите – 393 160 хил. лв., норма на възвръщаемост – 7,59%, при количество електрическа енергия от високоефективно комбинирано производство – 745 837 MWh и количество топлинна енергия с топлоносител гореща вода – 3 867 438 MWh.

По жалба на „Топлофикация София“ ЕАД, с Решение № 2547 от 15.05.2020 г. на Административен съд - София град (АССГ), Трето отделение, 63 състав по адм. дело № 8651 от 2019 г., оставено в сила с Решение № 9005 от 03.08.2021 г. на Върховния административен съд – Трето отделение (ВАС), по адм. дело № 11569 от 2020 г., е отменено Решение № Ц-18 от 01.07.2019 г., в частта му по т. 1, и преписката е върната на КЕВР за ново произнасяне при съобразяване на дадените задължителни указания по тълкуване и прилагане на закона. АССГ е приел, че утвърдените от КЕВР цени са формирани при противоречие с нормативните разпоредби, решението в оспорената част е незаконосъобразно и следва да бъде отменено на основание чл. 146, т. 4 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК). ВАС е приел, че решението на АССГ е валидно, допустимо и правилно, като изложените подробни и законосъобразни правни изводи на първоинстанционния съд се споделят от ВАС в съответствие с чл. 221, ал. 2 от АПК.

ВАС приема за правилни изводите на АССГ за незаконосъобразност на оспорения административен акт по отношение на разходите за закупуване на квоти за емисии парникови газове. Позовавайки се на дерогацията по чл. 10а и чл. 10в от Директива 2009/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 година за изменение на Директива 2003/87/ЕО с оглед подобряване и разширяване на схемата за търговия с квоти за емисии на парникови газове на Общността (Директива 2009/29/ЕО), ВАС приема за правилни изводите на АССГ, че в тази част оспореното решение на регулатора противоречи на принципа на чл. 31, т. 2 от ЗЕ, според който цените на енергийните предприятия следва да възстановяват икономически обосноваваните разходи за дейността им. В тази връзка, въз основа на установените в съдебното производство доказателства, в т.ч. заключението по комплексната съдебна технико-икономическа експертиза (КСТИЕ), АССГ е направил следните изводи: КЕВР, незаконосъобразно и необосновано не е признала присъщи, необходими и относими към регулаторния период разходи на жалбоподателя, а именно реално необходимите разходи за закупуване на квоти за въглеродни емисии за регулаторния период. Съгласно чл. 48, ал. 1 от Закона за ограничаване изменението на климата (ЗОИК), дружеството има задължение да предаде определено количество квоти за емисии на парникови газове, равняващи се на общото количество емисии, отделени от инсталацията през предходната година. При Недостиг на квоти и необходимост да се предадат емисионни квоти над разпределените на дружеството безплатни квоти „Топлофикация София“ ЕАД трябва да ги закупи по борсови цени, с произтичащите от това разходи. АССГ посочва, че непризнаването от страна на Комисията на разходите за въглеродни емисии в пълен размер води до невъзстановяване чрез цените на икономически обосновани разходи за лицензионната дейност, респективно до по-ниска възвръщаемост на капитала. В т. 13 от общия подход в административния акт, КЕВР възприема подход за определяне на необходимите за закупуване количества квоти чрез приспадане на % от разпределените безплатни квоти за 2019 г. и % от разпределените за 2020 г. Въпреки това, при определяне на необходимите квоти за закупуване от „Топлофикация София“ ЕАД през регулаторния период е приспаднал пълният размер на полагащите се безплатни квоти за 2019 г. и 2020 г., в нарушение на общия подход. В резултат, при определяне на икономически обосноваваните разходи, съответно при определяне на цената, не са отчетени реално необходимите разходи за закупуване на квоти от „Топлофикация София“ ЕАД. Видно от приетото по делото заключение по КСТИЕ, необходимото на дружеството количество квоти за емисии CO₂ за регулаторния период, на база одобреното от регулатора количество природен газ, е 1 295 234 тона. След приспадане на % от разпределените безплатни квоти за 2019 г. и % от тези за 2020 г., необходимото за закупуване за регулаторния период количество квоти е 934 212 тона, респективно разходите за закупуване на тези квоти при цена от 25 евро/тон възлизат на 45 683 хил. лв. АССГ е приел въз основа на заключението по КСТИЕ, че реално извършените от „Топлофикация София“ ЕАД разходи за квоти емисии CO₂ за периода 01.01.2018 - 30.06.2019 г. остават извън признатите разходи и извън утвърдените от регулатора цени. Според съда, този подход води до липса на признаване на разходи в

нарушение на Глава Втора, Раздел I, т. 20.11. и т. 20.12 от Указания за образуване на цените на топлинната енергия и на електрическата енергия от комбинирано производство при регулиране чрез метода „норма на възвръщаемост на капитала“ (Указания-НВ). В допълнение съдът е приел, че не е коригирано прогнозното количество емисии в резултат на намалението на прогнозното количество природен газ с 21 000 хнм³. При корекцията е взета предвид единствено промяната на цената от 22 на 25 евро/тон, като коригираният разход е изчислен, както следва: 613 408 т. x 48,875 лв./тон = 29 980 хил. лв.

ВАС приема за правилни изводите на АССГ, че корекциите на КЕВР спрямо дружеството не са технически обосновани и приложеният от КЕВР подход на изчисляване на необходимите квоти води до наличие на непризнати разходи за въглеродни емисии, които няма да бъдат компенсирани, тъй като разходите за емисии за първата половина на 2019 г., които трябва да бъдат предадени до 30.04.2020 г. и за цялата 2018 г., не са включени в необходимите приходи нито за предходния, нито за процесния регулаторен период. На следващо място, ВАС отбелязва, че според КСТИЕ при нарастване на квотите на въглеродни емисии до периода на закупуването им, разходите ще се увеличат и разликата над включените в цените разходи ще се отрази в намаление на утвърдената възвръщаемост и може да доведе до генериране на загуби. Посочените данни са обусловили извода на вещите лица, че на дружеството ще бъде необходимо по-голямо количество квоти за закупуване, като признатите от КЕВР разходи за емисии, включени в цените са занижени, и те няма да покрият разходите, които дружеството ще извърши през разглеждания регулаторен период, поради което изчислените от комисията разходи за квоти емисии парникови газове са преценени като икономически обосновани. При тези данни и констатации, касационната инстанция прави извода, че първоинстанционният съд правилно е приел за основателно възражението на дружеството за незаконосъобразност на утвърдените разходи за закупуване на квоти за въглеродни емисии.

ВАС приема за правилни изводите на АССГ по отношение на нормата на възвръщаемост на привлечения капитал. Касационната инстанция посочва, че съгласно чл. 31, т. 4 от ЗЕ цените на енергийните предприятия трябва да осигуряват икономически обоснована норма на възвръщаемост на капитала. Съгласно т. 40 от Глава Втора, Раздел Трети от Указания-НВ, нормата на възвръщаемост на привлечения капитал се изчислява като средно претеглена величина от договорените годишни лихви на заемите и относителното тегло на съответния заем в общата сума на привлечения капитал. В тази връзка, ВАС приема за правилен извода на АССГ, че прилагането на статистически данни от КЕВР за лихвени нива за последната година не отчита, че договорите за заемни средства са сключени в предходни регулаторни периоди.

По отношение на разходите за амортизации, касационната инстанция приема за правилни изводите на АССГ, че същите следва да се извършват на база отчетната стойност на относимите активи към преноса, съответно производството, като срокът за амортизиране да се определя по групи активи, съобразно полезния им живот, което според ВАС е в съответствие и с възприетия подход в данъчното законодателство. Според изслушаната по делото КСТИЕ, общият подход по приемане на осреднен полезен живот за всички активи в преноса от 35 години, не е икономически обоснован, тъй като активите са различни като видове, с различен полезен живот, придобити на различни стойности от различните дружества, и подходът на осредняване води до предимство за някои дружества и ощетяване на други, което се споделя и от касационната инстанция. Според ВАС, КЕВР не е извършила анализ за корекцията по намаляване на разходите за амортизации, сравнено със заявените, като само е посочила, че същите се коригират от 17 065 хил. лв. на 9 717 хил. лв. или със 7 348 хил. лв. Административният орган е намалил разходите под заявената от дружеството стойност, която е на нивото приблизително от 2018 г., без да има данни за извеждане на активи. Поради това, правилно първоинстанционният съд е заключил, че липсата на анализ и обосновка от страна на КЕВР обосновава извод за незаконосъобразност на административния акт и в тази му част.

ВАС приема за правилни изводите на административния съд и по отношение на извършената корекция на условно-постоянните разходи за ремонт. Според ВАС, КЕВР е

извършила корекция на разходите за ремонт до нивото на отчетената стойност през 2018 г. без подробен анализ на заявените за необходими от дружеството такива разходи, съобразно характеристиката на използваните съоръжения и необходимостта за разходи в конкретния период за всяко от тях. В тази връзка първоинстанционният съд също посочва, че намаляването на признатите разходи за ремонти на дружеството спрямо заявените с 45% при постановяване на акта е извършено без анализ и без реална аргументация от КЕВР. Липсата на анализ на административния орган кои разходни пера по ремонтната програма са приети от него и кои са отхвърлени, кои дейности и разходи Комисията счита, че може да не бъдат извършвани от дружеството и по каква причина е в противоречие с чл. 59, ал.1 и ал. 2, т. 4 от АПК и обосновава материална незаконосъобразност на акта в тази част. ВАС счита за правилни и обосновани изводите на първоинстанционния съд, че непризнаването на разходите за ремонти в заявения размер ще доведе до непълно възстановяване на разходите за ремонти, в случай че бъдат извършени, или ще доведе до неизвършване на всички планирани ремонтни дейности. Непълното възстановяване на разходи се отразява в намаление на утвърдената възвръщаемост, тъй като частта от разходи, които енергийното предприятие следва да извърши за осъществяване на лицензионната дейност, но не са признати от КЕВР и включени в утвърдените цени, се покриват за сметка на възвръщаемостта на капитала. Това е в противоречие с принципа на регулиране в чл. 31, т. 2 от ЗЕ, според който цените на енергийните предприятия следва да възстановяват икономически обоснованите разходи за дейността им, в т.ч. и разходите за ремонти. В тази връзка, според ВАС, разходите за ремонти са явяват технически необходими и обосновани с цел гарантиране на нормалната експлоатация на енергийните съоръжения.

ВАС приема за правилни изводите на АССГ по отношение на разходите за достъп до електропреносната мрежа. Касационната инстанция приема за обоснован и правилен извода на административния съд, че разходите за осъществяване на лицензионната дейност по производството на електрическа енергия на „Топлофикация София“ ЕАД за достъп до електропреносната мрежа са присъщи и необходими. Според ВАС, правилно е прието от АССГ, че това са присъщи разходи, които всеки енергиен производител извършва и които произтичат от законовото задължение на всички енергийни производители по чл. 104, ал. 2 от ЗЕ. Невъзстановяването им противоречи на разпоредбите на чл. 31, ал. 1, т. 4 от ЗЕ, съгласно който цените на енергийните предприятия следва да се регулират по начин, който да възстановява икономически обоснованите разходи за дейността им, включително разходите за достъп до електропреносната мрежа. ВАС се позовава и на изводите на СТИЕ, , че присъщи и необходими се явяват разходите, които произтичат пряко от нуждите за осъществяване на лицензионната дейност по производство на електрическата и топлинна енергия. Производителите плащат на електропреносния оператор цени за достъп до и пренос през електропреносната мрежа, съответно осъществяват разходи за достъп до и пренос през електропреносната мрежа. Касационният състав счита, че ако дадено дружество не плати цената за достъп, то той няма да има такъв до електропреносната мрежа и обективно ще бъде в невъзможност да извършва дейността си по лицензията. Въз основа на изложеното, ВАС приема за правилен извода на АССГ, че изключването на разходите за достъп до електропреносната мрежа от състава на признатите разходи противоречи на законовия принцип, съгласно който цените на енергийните предприятия следва да се регулират по начин, който да възстановява икономически обоснованите разходи за дейността им.

ВАС приема за правилни изводите на административния съд по отношение на разходите за заплати и възнаграждения. Според съда, прилагайки един и същ процент увеличение, без да отчита конкретното изоставане на дружеството спрямо средната заплата в сектора, КЕВР е нарушила принципите за съразмерност и равенство, обективирани в чл. 6 и чл. 8 от АПК, както и разпоредбата на чл. 23, т. 3 от ЗЕ за осигуряване на равнопоставеност между енергийните предприятия. Касационната инстанция посочва, че предвиденото увеличение на разходите за заплати и възнаграждения в „Топлофикация София“ ЕАД няма да преодолее съществуващото

изоставане на средната работна заплата в дружеството в сравнение със средната месечна заплата на наетите лица по трудово и служебно правоотношение през 2018 г. в отрасъл „Енергетика“. В тази връзка в мотивите на съда се посочва, че еднаквото третиране изисква не прилагане на един и същ процент увеличение спрямо всички дружества от сектор „Топлоенергетика“, а изравняване на заплатите до средната за сектора, което означава различен процент в зависимост от спецификите на всяко дружество.

В решението на АССГ са приети за основателни възраженията на „Топлофикация София“ ЕАД относно извършената от КЕВР корекция на други заявени присъщи разходи във връзка с лицензионната дейност на дружеството. Според съда, въз основа на приетата КСТИЕ, Комисията необосновано е намалила разходите за закупуване на електрическа енергия и вода, горива за автотранспорт, необходими разходи, присъщи и пряко свързани с регулираната дейност и произтичащи от нормативно установени задължения на дружеството - за безплатна предпазна храна на служителите съгласно Наредба № 11 от 21.12.2005 г. за определяне на условията и реда за осигуряване на безплатна храна и/или добавки към нея и сключен нов колективен трудов договор, разходи за работно облекло, разходи по опазване на околната среда, в изпълнение на чл. 60, ал. 1, т. 5 от Наредба № 6 от 26.03.1999 г. за реда и начина за измерване на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от обекти с неподвижни източници, и други.

АССГ приема за незаконосъобразно и извършеното от КЕВР намаление на количеството технологични разходи по преноса на топлинна енергия. Съдът счита, че необосновано и незаконосъобразно това количество енергия е включено от Комисията в количеството енергия за продажба за битови нужди. Намаляването на технологичните разходи по преноса на топлинна енергия не би следвало да се прехвърля автоматично като количество за продажба, тъй като за така определения по-големия обем произведена топлинна енергия дружеството реално няма потребители. Според АССГ, този подход няма икономическа обосновааност и не съответства на нормативноустановените правила. Съдът, въз основа на заключението по КСТИЕ, достига до извода, че подходът на КЕВР да увеличи количеството топлинна енергия за продажба с размера на намалението на количеството за технологични разходи, не е аргументиран в Решение № Ц-18 от 01.07.2019 г. АССГ счита, че при липсата на аргументи в посока възможност за продажба на завишено количество топлинна енергия, механичното прехвърляне на непризнатото количество за технологични разходи в увеличение на количествата за продажба, се явява икономически необосновано.

Съгласно чл. 173, ал. 1 от АПК, след като отмени административния акт, съдът решава делото по същество, когато въпросът не е предоставен на преценката на административния орган. Извън случаите по ал. 1, както и когато актът е нищожен поради некомпетентност или естеството му не позволява решаването на въпроса по същество, съдът отменя административния акт и изпраща преписката на съответния компетентен административен орган за решаване на въпроса по същество със задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона (чл. 173, ал. 2 от АПК). С оглед изложеното, предвид отменителното съдебно решение и разпоредбите на АПК, КЕВР следва да се произнесе с ново решение вместо отмененото при спазване на указанията на съда по тълкуването и прилагането на закона - материалноправните норми, действащи към момента на постановяване на Решение № Ц-18 от 01.07.2019 г., в частта му по т. 1, което налага технико-икономически анализ на фактите и обстоятелствата, релевантни към момента на приемане на посоченото решение на КЕВР. С отмененото Решение № Ц-18 от 01.07.2019 г. на КЕВР, в частта му по т. 1, за „Топлофикация София“ ЕАД са утвърдени и определени цени, считано от 01.07.2019 г. Ценовият период, през който тези цени са прилагани е от 01.07.2019 г. до 31.03.2020 г., предвид факта, че с Решение № Ц-11 от 01.04.2020 г., в частта му по т. 1, Комисията е утвърдила изменение на цените за дружеството, считано от 01.04.2020 г. В този смисъл, при повторното произнасяне, съответно приемане на решение от административния орган, постановените цени следва да бъдат приложими за периода от 01.07.2019 г. до 30.03.2020 г. .

Във връзка с горното и след извършен анализ при съобразяване на дадените от съда задължителни указания с Решение № 2547 от 15.05.2020 г. на Административен съд - София град, Трето отделение, 63 състав по адм. дело № 8651 от 2019 г., оставено в сила с Решение № 9005 от 03.08.2021 г. на Върховния административен съд – Трето отделение по адм. дело № 11569 от 2020 г., цените и техните ценообразуващи елементи на „Топлофикация София“ ЕАД за ценовия период от 01.07.2019 г. до 31.03.2020 г., са както следва:

1. Разходи за закупуване на квоти за емисии парникови газове:

За регулаторния период 01.07.2019 г. - 30.06.2020 г. разходите за закупуване на емисионни квоти на „Топлофикация София“ ЕАД са определени в размер на 43 669 хил. лв. (934 212 т. *23,9 евро/тон*1,95583). Същите са изчислени при:

1.1. Количество въглеродни емисии в размер на 934 212 тона, съобразено с изчисленията на КСТИЕ, кредитирана от съда и съобразно мотивите на Решение № 9005 от 03.08.2021 г. на Върховния административен съд по адм. дело № 11569 от 2020 г.

1.2. За целите на ценообразуването е приета средна отчетна цена (Average auction price) на CO₂ квоти от проведените в периода от 01.07.2019 г. до 30.06.2020 г. първични търгове (Primary market auction) на Европейската енергийна борса (European Energy Exchange) в размер на 23,90 евро/тон CO₂ (46,74 лв./тон CO₂). Левовата равностойност е изчислена с фиксирания валутен курс на Българската народна банка (1,95583 лв./евро). При изчисляването на посочената цена не са взети предвид постигнатите отчетни цени на CO₂ квоти на проведените търгове на германската и полската борси, както и тези за авиационни оператори. Поради това, че ценовият период 01.07.2019 г. ÷ 30.06.2020 г. обхваща полугодията на две календарни години (2019 г. и 2020 г.), за целите на изчисленията са използвани публично достъпни данни във файлове с наименование Emmision-spot-primary-market-auction-report-2019 и Emmision-spot-primary-market-auction-report-2020, които са публикувани в меню: Market data-□Environmental Markets-Auction Market-Information Downloads или чрез пряк достъп от следния линк:

<https://www.eex.com/en/market-data/environmental-markets/eua-primary-auction-spot-download>

2. Разходи за ремонти:

Заявените от дружеството разходи за ремонт в размер на 9 124 хил. лв. са коригирани на 5 362 хил. лв., съгласно отчетените от дружеството за регулаторния период.

3. Разходи за достъп до електропреносната мрежа:

Съгласно чл. 11, ал. 5 от Наредба № 1 от 14.03.2017 г. за регулиране на цените на електрическата енергия (НРЦЕЕ), за целите на регулирането на цените по чл. 30, ал. 1, т. 1 - 4 и чл. 33 от ЗЕ в състава на признатите от комисията разходи не се включват разходи за заплащане на цени за достъп до и/или пренос през електропреносната, съответно електроразпределителните мрежи, които се дължат от производители на електрическа енергия. Същото е предвидено и в чл. 33, ал. 6 от ЗЕ. По същия начин, предвид чл. 36е, ал. 4 от ЗЕ, за целите на ценовото регулиране в състава на признатите от Комисията разходи не се включват разходи за вноски по ал. 1, т.е. вноски във фонд „Сигурност на електроенергийната система“. Следва да се посочи, че част от произвежданата от дружеството електрическа енергия, за реализирането на която му е необходим достъп до електропреносната мрежа, се продава на свободния пазар, а не при условията на регулирани цени. Разходите за продаваната при пазарни условия електрическа енергия се компенсират съобразно пазарните механизми и в случая държавна намеса не е допустима.

4. Разходи за заплати и възнаграждения и разходите за социални осигуровки и социални разходи

В Решение № Ц-18 от 01.07.2019 г., в частта му по т. 1, предложените от „Топлофикация София“ ЕАД разходи за заплати и възнаграждения са коригирани от 40 399 хил. лв. на 35 525 хил. лв., или с 4 874 хил. лв., до нивото на утвърдената стойност през 2018 г. в размер на 32 296 хил. лв., увеличена с 10%, в съответствие с т. 1.3 от общия подход, който представлява регулаторната рамка по отношение размера на този разход. Отчетената стойност на разхода за заплати и възнаграждения през 2018 г. от дружеството е в размер на 34 793 хил.лв. Следователно реалният процент на нарастване на разхода, сравнен с отчетената стойност е 2,1%. При съобразяване с Решение № 9005 от 03.08.2021 г. на ВАС разходите за заплати и възнаграждения са увеличени допълнително с 3 553 хил.лв. до достигане на максималното увеличение 10%, в съответствие с утвърдената регулаторна рамка. Разходите за начисления за социални осигуровки и социални разходи са увеличени допълнително с 2 683 хил.лв. до достигане на максималното увеличение 10%, в съответствие с утвърдената регулаторна рамка.

В резултат, заявените от дружеството разходи за заплати и възнаграждения в размер на 40 399 хил.лв. са коригирани на 39 078 хил. лв.

5. Норма на възвръщаемост на привлечения капитал:

Заявената от дружеството норма на възвръщаемост на привлечения капитал не е коригирана от страна на комисията и е в размер на 0,13% съгласно предложената от „Топлофикация София“ ЕАД в заявлението за утвърждаване на цени. По този начин при изчислението на цените се включва норма на възвръщаемост на привлечения капитал, в размер, който самото дружество приема за икономически обоснован при отчитане на лихвените нива по сключените договори за кредит.

6. Разходи за амортизации:

В изпълнение на Решение № 9005 от 03.08.2021 г. на ВАС по адм. дело № 11569 от 2020 г. и в резултат на анализ и оценка на предложените от дружеството разходи за амортизации за регулаторни цели, разходите за амортизации се изчисляват на база отчетната стойност на активите за производство и пренос и съответните амортизационни квоти при 15 г. за активите в производството и 35 г. за активите в преноса на топлинна енергия. При определяне на амортизационните квоти е съобразен техническият полезен живот на активите, като по отношение на активите в преноса са взети предвид извършените инвестиции в мрежата с подмяна на тръбите с предварително изолирани, което води до по-дълъг полезен живот. В тази връзка заявените от дружеството разходи за амортизация на активите в преноса в размер на 17 065 хил. лв. се коригират на 9 717 хил. лв. Извършената корекция е в съответствие с правилата и метода на амортизация по чл. 14, ал. 4 от НРЦЕЕ и Указания-НВ, каквото е и заключението на КСТИЕ, кредитирано от АССГ, така както и с общия подход в Решение № Ц-18 от 01.07.2019 г.

7. Разходи по преноса на топлинна енергия

Извършен е сравнителен анализ за нивото на технологичните разходи по преноса през изминали години в резултат, на който за „Топлофикация София“ ЕАД се приемат като най-ниски постигнатите от дружеството загуби от топлоотдаване и изтичане през 2015 г. в размер на 17,5%, които са съотносими на направените и предстоящи инвестиции в топлопреносната мрежа. В тази връзка заявените от дружеството технологични разходи по преноса в размер на 873 551 MWh се коригират на 818 551 MWh.

8. Разходи пряко свързани с регулираната дейност.

Комисията е извършила корекция на разходите, пряко свързани с регулираните дейности по ЗЕ, при съобразяване с КСТИЕ, кредитирана от съда. В тази връзка и предвид липсата на подробна и мотивирана обосновка от дружеството за необходимостта от тяхно увеличение, за икономически обосновани се приемат корекциите на някои от разходите до размера на отчетените за базисната 2018 г., както следва:

- Горива за автотранспорт – 459 хил. лв.

- Работно облекло – 274 хил. лв.
- Вода, отопление и осветление - 1 270 хил. лв.
- Безплатна предпазна храна съгласно нормативен акт - 1 392 хил. лв.
- Квалификация – 137 хил. лв.
- Опазване на околна среда – 208 хил. лв.

В резултат на направените корекции с оглед спазване указанията на съда, цените на електрическата и на топлинната енергия на „Топлофикация София“ ЕАД, за периода от 01.07.2019 г. до 31.03.2020 г., са както следва:

1. Преференциална цена на електрическата енергия (без ДДС) – 227,32 лв./MWh;
2. Премия по чл. 33а от ЗЕ – 136,83 лв./MWh;
3. Еднокомпонентна цена на топлинната енергия с топлоносител гореща вода (без ДДС) – 95,64 лв./MWh;
4. Ценообразуващи елементи на цените по т. 1 и т. 3:
 - 4.1. Необходими годишни приходи – 539 405 хил. лв., в т. ч.:
 - 4.1.1. Разходи – 509 372 хил. лв., от които условно-постоянни – 103 521 хил. лв. и променливи – 405 851 хил. лв.;
 - 4.1.2. Регулаторна база на активите – 395 698 хил. лв.;
 - 4.1.3. Норма на възвръщаемост – 7,59 %.
 - 4.2. Количество електрическа енергия от високоефективно комбинирано производство – 745 837 MWh;
 - 4.3. Количество топлинна енергия с топлоносител гореща вода – 3 867 438 MWh.

Изказвания по т.2.:

Докладва И. Александров. По жалба на „Топлофикация София“ ЕАД ВАС връща делото за повторно произнасяне в Комисията. И. Александров отбеляза, че ще се спре само на позициите, които са установени от съда и от вещото лице за корекция или допълнителна обосновка от страна на работната група.

Относно разходите за закупуване на квоти за емисии парникови газове. Вещото лице прави пълен анализ на разходите за горива на „Топлофикация София“ ЕАД и включените в цените, като изчислява количеството 934 212 тона, като разликата между необходимите квоти за закупуване от дружеството минус безплатните квоти за половинките от двете години, които са част от ценовия период. Работната група е изчислила цена 23,90 евро/тон като средна отчетна цена за периода на прилагане на цените на „Топлофикация София“ ЕАД. Самото произведение формира разходи 43 669 хил. лв., които работната група е включила в цените на „Топлофикация София“ ЕАД със задна дата. Разходите за емисии са от порядъка на 25 млн. лв., които са включени в обжалваното решение.

Относно разходите за ремонти, работната група е подходила традиционно, като предложените от дружеството 9 124 хил. лв. са коригирани на 5 362 хил. лв., съгласно отчетените от дружеството за регулаторния период.

Разходи за достъп до електропреносната мрежа, съгласно член от Закона тези разходи не се включват.

По отношение на разходи за заплати и възнаграждения, и разходите за социални осигуровки работната група е подходила по следния начин. Към момента на утвърждаване на цените към 01.07.2019 г. на „Топлофикация София“ ЕАД съгласно общия подход

разходи за заплати и възнаграждения са повишени с 2,1%, тъй като максималното увеличение е допускано да бъде 10%. Поради факта, че „Топлофикация София“ ЕАД не се съобразява в годините с разходите за заплати и възнаграждения, които Комисията приема в цените, в случая работната група е приела максималната стойност 10%. Това са допълнително още 3 553 хил.лв.

По отношение на нормата на възвръщаемост на капитала, работната група запазва стойността, която е предложена от самото дружество (ниска, но такава е предложена от дружеството).

По отношение на разходи за амортизации, предимно в преноса, работната група запазва становището си от съответното решение, като допълнително решението е мотивирано с това, че в преноса се допуска активите да бъдат амортизирани за срок от 35 г. среден период за амортизация. Различни са сроковете за амортизация както на тръбопроводите, така и на абонатните станции, но е средно 35 г.

По отношение на разходите по преноса на топлинна енергия, извършен е допълнителен анализ и обосновка за стойността 17,5% загуби по преноса на топлинна енергия, която стойност е постигана в годините назад, в случая 2015 г.

След като са отразени съответните допълнителни разходи в цените, са получени нови цени и нови ценообразуващи елементи.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 21, ал. 1, т. 8 и т. 8б, във връзка с чл. 30, ал. 1, т. 4 и чл. 33 и чл. 33а от Закона за енергетиката, чл. 173, ал. 2 от Административнопроцесуалния кодекс и в изпълнение на задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, дадени с влязло в сила Решение № 2547 от 15.05.2020 г. на Административен съд - София град, Трето отделение, 63 състав по адм. дело № 8651 от 2019 г., оставено в сила с Решение № 9005 от 03.08.2021 г. на Върховния административен съд по адм. дело № 11569 от 2020 г., работната група предлага на Комисията да обсъди и вземе следните решения:

1. Да приеме настоящия доклад;
2. Да приеме решение за утвърждаване на пределни цени на топлинната енергия и определяне на преференциална цена на електрическата енергия, произведена по високоефективен комбиниран начин на „Топлофикация София“ ЕАД, а именно:
 1. Преференциална цена на електрическата енергия (без ДДС) – 227,32 лв./MWh;
 2. Премия по чл. 33а от ЗЕ – 136,83 лв./MWh;
 3. Еднокомпонентна цена на топлинната енергия с топлоносител гореща вода (без ДДС) – 95,64 лв./MWh;
 4. Ценообразуващи елементи на цените по т. 1 и т. 3:
 - 4.1. Необходими годишни приходи – 539 405 хил. лв., в т. ч.:
 - 4.1.1. Разходи – 509 372 хил. лв., от които условно-постоянни – 103 521 хил. лв. и променливи – 405 851 хил. лв.;
 - 4.1.2. Регулаторна база на активите – 395 698 хил. лв.;
 - 4.1.3. Норма на възвръщаемост – 7,59 %;
 - 4.2. Количество електрическа енергия от високоефективно комбинирано производство – 745 837 MWh;
 - 4.3. Количество топлинна енергия с топлоносител гореща вода – 3 867 438 MWh.

И. Александров отбеляза, че цените действат за период от 01.07.2019 г. до 31.03.2020 г. От 01.04.2020 г. има друго решение с нова цена.

И. Н. Иванов попита какви са последиците за „Топлофикация София“ ЕАД в резултата на променените цени в този ценови период след приемане на това решение.

И. Александров отговори, че вследствие на новото решение цената на електрическата енергия на „Топлофикация София“ ЕАД е повишена, повишена е и премията и дружеството ще получи съответната стойност в лева, която е произведение на количествата (реално с издадени сертификати) по разликата в цените. Общият ефект от това приблизително е 19 млн. лв. Цената на топлинната енергия не се променя, така че няма да има последиствия относно потребителите на топлинна енергия.

И. Н. Иванов обобщил, че промяната е само за цената и премията на електрическа енергия. По тази причина се променят необходимите годишни приходи и разходите.

П. Младеновски каза, че ефектът е около 18 млн. лв., тъй като върху тези 19 млн. лв. се дължат 5% във Фонда, който ще задържи. Така реалният ефект е около 18 млн. лв.

И. Н. Иванов попита тази сума на „Топлофикация София“ ЕАД от Фонда ли ще бъде заплатена.

П. Младеновски потвърди, че от Фонда ще бъде изплатена.

И. Н. Иванов установи, че няма други изказвания и подложи на гласуване проекта на решение.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 21, ал. 1, т. 8 и т. 8б, във връзка с чл. 30, ал. 1, т. 4 и чл. 33 и чл. 33а от Закона за енергетиката, чл. 173, ал. 2 от Административнопроцесуалния кодекс и в изпълнение на задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, дадени с влязло в сила Решение № 2547 от 15.05.2020 г. на Административен съд - София град, Трето отделение, 63 състав по адм. дело № 8651 от 2019 г., оставено в сила с Решение № 9005 от 03.08.2021 г. на Върховния административен съд по адм. дело № 11569 от 2020 г.,

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

РЕШИ:

I. Приема доклад относно утвърждаване на пределна цена на топлинната енергия и определяне на преференциална цена и премия на електрическата енергия, произведена по високоефективен комбиниран начин от централа с комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия, при прилагане на метода на ценово регулиране „норма на възвръщаемост на капитала”, на „Топлофикация София“ ЕАД, след отмяна на т. 1 от Решение № Ц-18 от 01.07.2019 г. на Комисията за енергийно и водно регулиране с влязло в сила Решение № 2547 от 15.05.2020 г. на Административен съд - София град, трето отделение, 63 състав по адм. дело № 8651 от 2019 г., оставено в сила с Решение № 9005 от 03.08.2021 г. на Върховния административен съд по адм. дело № 11569 от 2020 г.;

II. Утвърждава на „Топлофикация София“ ЕАД, за периода от 01.07.2019 г. до 31.03.2020 г.:

1. Преференциална цена на електрическата енергия (без ДДС) – 227,32 лв./MWh;
2. Премия по чл. 33а от ЗЕ – 136,83 лв./MWh;
3. Еднокомпонентна цена на топлинната енергия с топлоносител гореща вода (без ДДС) – 95,64 лв./MWh;
4. Ценообразуващи елементи на цените по т. 1 и т. 3:
 - 4.1. Необходими годишни приходи – 539 405 хил. лв., в т. ч.:
 - 4.1.1. Разходи – 509 372 хил. лв., от които условно-постоянни – 103 521 хил. лв. и променливи – 405 851 хил. лв.;
 - 4.1.2. Регулаторна база на активите – 395 698 хил. лв.;
 - 4.1.3. Норма на възвръщаемост – 7,59 %;
 - 4.2. Количество електрическа енергия от високоефективно комбинирано производство – 745 837 MWh;
 - 4.3. Количество топлинна енергия с топлоносител гореща вода – 3 867 438 MWh.

В заседанието по **точка втора** участват председателят Иван Н. Иванов и членовете на Комисията Георги Добрев, Александър Йорданов, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонова.

Решението е взето с **шест гласа „за”** (Иван Н. Иванов - за, Георги Добрев - за, Александър Йорданов - за, Владко Владимиров - за, Георги Златев – за, Евгения

Харитоновна – за), от които **четири гласа** (Александър Йорданов, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитоновна) на членовете на Комисията със стаж в енергетиката.

По т.3. Комисията, след като **разгледа Решение № 9082 от 06.08.2021 г. на Върховния административен съд – Трето отделение по адм. дело № 9198 от 2020 г., с което е оставено в сила Решение № 3523 от 02.07.2020 г. на Административен съд - София град, Трето отделение, 70 състав, по адм. дело № 8648 от 2019 г., отменящо Решение № Ц-18 от 01.07.2019 г. на Комисията за енергийно и водно регулиране, в частта му по т. 4 и преписката се връща на Комисията за енергийно и водно регулиране за ново произнасяне при спазване на дадените от Върховния административен съд указания по тълкуване и прилагане на закона, установи следното:**

С Решение № Ц-18 от 01.07.2019 г. Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията), считано от 01.07.2019 г., е утвърдила пределни цени на топлинната енергия и е определила преференциални цени на електрическата енергия, произведена по високоефективен комбиниран начин от централа с комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия, при прилагане на метода на ценово регулиране „норма на възвръщаемост на капитала” на дружества от сектор „Топлоенергетика”. По т. 4 от посоченото Решение, Комисията е утвърдила на „Топлофикация – Бургас“ ЕАД, цени на електрическата и топлинната енергия, както следва: преференциална цена на електрическата енергия (без ДДС) – 200,07 лв./MWh, премия по чл. 33а от Закона за енергетиката (ЗЕ) – 109,58 лв./MWh, еднокомпонентна цена на топлинната енергия с топлоносител гореща вода (без ДДС) – 75,25 лв./MWh, при ценообразуващи елементи на цените: необходими годишни приходи – 32 404 хил. лв., в т. ч.: разходи – 31 227 хил. лв., от които условно-постоянни – 6 233 хил. лв. и променливи – 24 994 хил. лв.; регулаторна база на активите – 16 962 хил. лв., норма на възвръщаемост – 6,94%, при количество електрическа енергия от високоефективно комбинирано производство – 109 743 MWh и количество топлинна енергия с топлоносител гореща вода – 138 847 MWh.

По жалба на „Топлофикация - Бургас“ ЕАД, с влязло в сила Решение № 3523 от 02.07.2020 г. на Административен съд - София град (АССГ), Трето отделение, 70 състав, по адм. дело № 8648 от 2019 г., оставено в сила с Решение № 9082 от 06.08.2021 г. на Върховния административен съд – Трето отделение (ВАС) по адм. дело № 9198 от 2020 г., е отменено Решение № Ц-18 от 01.07.2019 г., в частта му по т. 4, и преписката върната на КЕВР за ново произнасяне при спазване на дадените указания по тълкуване и прилагане на закона.

ВАС е приел решението на първоинстанционния съд за правилно като краен резултат, но част от мотивите му не са споделени от касационната инстанция и са коригирани, във връзка с указанията, които Комисията следва да спазва при новото произнасяне.

По отношение на извършените в Решение № Ц-18 от 01.07.2019 г., в частта му по т. 4, корекции на разходите за закупуване на квоти за емисии парникови газове, ВАС се позовава на приетата по делото съдебна комплексна технико-икономическа експертиза (СКТИЕ). В тази връзка посочва, че след преценка на начина на определяне на разходите за въглеродни емисии, вещите лица са посочили, че приетият от КЕВР начин съответства на метода на регулиране „норма на възвръщаемост на капитала“ и на Указания за образуване на цените на топлинната енергия и на електрическата енергия от комбинирано производство при регулиране чрез метода „норма на възвръщаемост на капитала“ (Указания-НВ). При преценка на конкретните прогнозни количества генерирани емисии и полагащите се безплатни квоти емисии, вещите лица посочват несъответствия и грешки, за които не може да се намери обосновка в решението на КЕВР. Заявените от дружеството генерирани емисии за ценовия период 01.07.2019 г. - 30.06.2020 г. са 74 802 тона CO₂,

които са определени спрямо необходимото количество природен газ за същия период – 38 974 knm³. В решението на КЕВР, количествата квоти емисии парникови газове, които ще емитира дружеството през предстоящия период е изчислено за прогнозно количество природен газ 35 913 knm³, без да са посочени мотиви за намаленото прогнозно количество природен газ. Във връзка с това, експертиза е заключила, че изчислените емисии парникови газове от КЕВР съответстват на по-малко количество природен газ от предвиденото и одобрено от КЕВР за регулаторния период и като следствие е направено заключение, че необходимите разходи за въглеродни емисии са икономически необосновани. Освен това, вещите лица са посочили, че е допусната грешка при изчисляването на безплатните квоти за топлинна енергия по чл. 10в от Директива 2009/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 година за изменение на Директива 2003/87/ЕО с оглед подобряване и разширяване на схемата за търговия с квоти за емисии на парникови газове на Общността (Директива 2009/29/ЕО) и приложеният от Комисията подход за приспадане на безплатните квоти води до недостиг, който няма как да бъде компенсиран. По тези съображения и при събраните доказателства, според касационната инстанция, АССГ правилно е приел, че решението на КЕВР в разглежданата част не съдържа мотиви, което ВАС приема за достатъчно основание за отмяната му по разглежданата точка и връщане на преписката за ново произнасяне, при което следва математически точно да бъдат приспаднати полагаемите се на дружеството безплатни квоти и на база на тези изчисления да бъде определен прогнозният разход за въглеродни емисии.

В решението на касационната инстанция се посочва, че действително, предмет на Директива 2003/87 е въвеждането на схемата за търговия с квоти за емисии, за да се намалят емисиите на парникови и чиято крайна цел е опазването на околната среда. Целта на Директива 2003/87, е да се стимулира намаляването на емисии на парникови газове по икономичен и икономически ефективен начин (в този смисъл и решения на Съда на Европейския съюз от 12 април 2018 г., PPC Power, C-302/17,, т. 18 и от 17 май 2018 г., Evonik Degussa, C-229/17, т. 41). За постигане на предвидената с директивата цел, а именно опазване на околната среда, с чл. 10а от Директива 2009/29/ЕО е въведена преходна мярка, която, за да се предотврати загубата на конкурентоспособност на предприятията поради факта на установяване на схема за търговия с квоти за емисии, предвижда за инсталациите от определени сектори на дейност постепенно намаляване на безплатното разпределяне на квоти за емисии съгласно параграф 11 от тази разпоредба в периода между 2013 г. и 2020 г., с цел до 2027 г. да се постигне пълното премахване на тези безплатни квоти. В случая, обаче, ВАС отбелязва, че вещите лица изрично са посочили, че количествата квоти парникови газове през регулаторния период са изчислени от КЕВР на база количество природен газ 35 913 knm³, което представлява намаление с 3 061 knm³ от заявеното количество гориво, което е 38 974 knm³ и не е било коригирано от КЕВР. Поради това, според ВАС, не е ясно как без да се коригира общият разход за природен газ за дружеството през регулаторния период, който е основният показател за изчисляване на емисиите парникови газове, се прави изчисление за очакваните генерирани емисии на база намалено количество природен газ.

С оглед на гореизложеното, ВАС посочва, че при новото произнасяне, КЕВР следва да изложи мотиви относно направените изчисления и изводи по отношение на разходите за въглеродни емисии.

Касационната инстанция не споделя мотивите на първоинстанционния съд по отношение на извършената от КЕВР корекции на нормата на възвръщаемост на привлечения капитал, разходите за ремонт, разходи за заплати и възнаграждения и разходите за достъп до и/или пренос през електропреносната, съответно електроразпределителната мрежа, като приема, че регулаторния орган правилно и законосъобразно е извършил тези корекции.

Съгласно чл. 173, ал. 1 от АПК, след като отмени административния акт, съдът решава делото по същество, когато въпросът не е предоставен на преценката на

административния орган. Извън тези случаи, както и когато актът е нищожен поради некомпетентност или естеството му не позволява решаването на въпроса по същество, съдът отменя административния акт и изпраща преписката на съответния компетентен административен орган за решаване на въпроса по същество със задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона (чл. 173, ал. 2 от АПК). Предвид влязлото в сила съдебно решение и разпоредбата на чл. 173, ал. 2 от АПК, КЕВР следва да се произнесе с ново решение вместо отмененото при спазване на указанията по тълкуването и прилагането на закона, дадени с Решение № 9082 от 06.08.2021 г. на Върховния административен съд по адм. дело № 9198 от 2020 г. Това налага технико-икономически анализ на фактите и обстоятелствата, релевантни към момента на приемане на Решение № Ц-18 от 01.07.2019 г. на КЕВР, в частта му по т. 4.

С отмененото от съда Решение № Ц-18 от 01.07.2019 г. на КЕВР, в частта му по т. 4, за „Топлофикация - Бургас“ ЕАД са утвърдени и определени цени, считано от 01.07.2019 г. Ценовият период, през който тези цени са прилагани е от 01.07.2019 г. до 31.03.2020 г., предвид факта, че с Решение № Ц-11 от 01.04.2020 г., в частта му по т. 4, Комисията е утвърдила изменение на цените за дружеството, считано от 01.04.2020 г. В този смисъл, при повторното произнасяне, съответно приемане на решение от административния орган, постановените цени следва да бъдат приложими за периода от 01.07.2019 г. до 31.03.2020 г.

Във връзка с горното и след извършен анализ при съобразяване на дадените от съда указания с Решение № 9082 от 06.08.2021 г. на Върховния административен съд по адм. дело № 9198 от 2020 г., КЕВР приема, че цените и техните ценообразуващи елементи на „Топлофикация - Бургас“ ЕАД за ценовия период от 01.07.2019 г. до 31.03.2020 г., са както следва:

1. Разходи за закупуване на недостигащи емисионни квоти.

За регулаторния период 01.07.2019 г. - 30.06.2020 г. разходите за закупуване на емисионни квоти на „Топлофикация - Бургас“ ЕАД са определени в размер на 2 569 хил.лв. (54 949 т. *23,9 евро/тон*1,95583). Същите са изчислени при:

1.1. Количество въглеродни емисии в размер на 54 949 тона, съобразено с установеното в мотивите на Решение № 9082 от 06.08.2021 г. на ВАС по адм. дело № 9198 от 2020 г., като разлика между прогнозните емитирани въглеродни емисии при производството на дружеството през този ценови период (74 539 t CO₂) и очакваните за разпределение безплатни квоти по дерогация по чл. 10а и чл. 10в от Директива 2009/29/ЕО (19 590 t CO₂).

1.2. За целите на ценообразуването е приета средна отчетна цена (Average auction price) на CO₂ квоти от проведените в периода от 01.07.2019 г. до 30.06.2020 г. първични търгове (Primary market auction) на Европейската енергийна борса (European Energy Exchange) в размер на 23,90 евро/тон CO₂ (46,74 лв./тон CO₂). Левовата равностойност е изчислена с фиксирания валутен курс на Българската народна банка (1,95583 лв./евро). При изчисляването на посочената цена не са взети предвид постигнатите отчетни цени на CO₂ квоти на проведените търгове на германската и полската борси, както и тези за авиационни оператори. Поради това, че ценовият период 01.07.2019 г. - 30.06.2020 г. обхваща полугодията на две календарни години (2019 г. и 2020 г.), за целите на изчисленията са използвани публично достъпни данни във файлове с наименование Emmision-spot-primary-market-auction-report-2019 и Emmision-spot-primary-market-auction-report-2020, които са публикувани в меню: Market data-→Environmental Markets-→Auction Market-→ Information Downloads или чрез пряк достъп от следния линк: <https://www.eex.com/en/market-data/environmental-markets/eua-primary-auction-spot-download>

В резултат на направените от КЕВР корекции с оглед спазване указанията на съда, цените на електрическата и на топлинната енергия на „Топлофикация-Бургас“ ЕАД, за периода от 01.07.2019 г. до 31.03.2020 г., са както следва:

1. Преференциална цена на електрическата енергия (без ДДС) – 201,54 лв./MWh.
2. Премия по чл. 33а от ЗЕ (без ДДС) – 111,05 лв./MWh .
3. Еднокомпонентна цена на топлинната енергия с топлоносител гореща вода (без ДДС) – 75,28 лв./MWh.
4. Ценообразуващи елементи на цените по т. 1 и т. 3:
 - 4.1. Необходими годишни приходи – 32 569 хил. лв., в т. ч.:
 - 4.1.1. Разходи – 31 390 хил. лв., от които условно-постоянни – 6 233 хил. лв. и променливи – 25 157 хил. лв.;
 - 4.1.2. Регулаторна база на активите – 16 983 хил. лв.;
 - 4.1.3. Норма на възвръщаемост – 6,94%.
 - 4.2. Количество електрическа енергия от високоефективно комбинирано производство – 109 743 MWh;
 - 4.3. Количество топлинна енергия с топлоносител гореща вода – 138 847 MWh.

Изказвания по т.3.:

Докладва И. Александров. По отношение на цитираното дело на ВАС, преписката е върната в Комисията за ново произнасяне. Единствената позиция, която трябва да бъде разгледана от работната група, са разходите за закупуване на недостигащите квоти за емисии.

Относно корекции на разходите за закупуване на квоти за емисии парникови газове. Извършен е анализ от вещо лице, което е установило известна разлика между утвърдените в решението емисии и установените от него. Разликата е свързана с количеството газ, което е коригирано на „Топлофикация - Бургас“ ЕАД, а емисиите не са коригирани. В резултат на това количеството въглеродни емисии, което работната група приема, е в размер на 54 949 тона. Разходите се формират като цената от 23,90 евро/тон, която е средна за периода на действие на цените, се умножава по недостигащите квоти. Така се формира сума от 2 569 хил. лв., с която е коригирана старата сума. Това е единствената направена корекция.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 21, ал. 1, т. 8 и т. 8б, във връзка с чл. 30, ал. 1, т. 4, чл. 33 и чл. 33а от Закона за енергетиката, чл. 173, ал. 2 от Административнопроцесуалния кодекс и в изпълнение на задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, дадени с Решение № 9082 от 06.08.2021 г. на Върховния административен съд по адм. дело № 9198 от 2020 г., работната група предлага Комисията да обсъди и вземе следните решения:

1. Да приеме настоящия доклад;
2. Да приеме решение за утвърждаване на пределни цени на топлинната енергия и определяне на преференциална цена на електрическата енергия, произведена по високоефективен комбиниран начин на „Топлофикация-Бургас“ ЕАД за периода от 01.07.2019 г. до 31.03.2020 г., а именно:
 1. Преференциална цена на електрическата енергия (без ДДС) – 201,54 лв./MWh.
 2. Премия по чл. 33а от ЗЕ (без ДДС) – 111,05 лв./MWh .
 3. Еднокомпонентна цена на топлинната енергия с топлоносител гореща вода (без ДДС) – 75,28 лв./MWh.
 4. Ценообразуващи елементи на цените по т. 1 и т. 3:
 - 4.1. Необходими годишни приходи – 32 569 хил. лв., в т. ч.:
 - 4.1.1. Разходи – 31 390 хил. лв., от които условно-постоянни – 6 233 хил. лв. и променливи – 25 157 хил. лв.;
 - 4.1.2. Регулаторна база на активите – 16 983 хил. лв.;
 - 4.1.3. Норма на възвръщаемост – 6,94%.

4.2. Количество електрическа енергия от високоефективно комбинирано производство – 109 743 MWh;

4.3. Количество топлинна енергия с топлоносител гореща вода – 138 847 MWh.

И. Н. Иванов установи, че няма изказвания и подложи на гласуване проекта на решение.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 21, ал. 1, т. 8 и т. 8б, във връзка с чл. 30, ал. 1, т. 4, чл. 33 и чл. 33а от Закона за енергетиката, чл. 173, ал. 2 от Административнопроцесуалния кодекс и в изпълнение на задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, дадени с Решение № 9082 от 06.08.2021 г. на Върховния административен съд по адм. дело № 9198 от 2020 г.,

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

РЕШИ:

I. Приема доклад относно утвърждаване на пределна цена на топлинната енергия и определяне на преференциална цена и премия за електрическата енергия, произведена по високоефективен комбиниран начин от централа с комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия, при прилагане на метода на ценово регулиране „норма на възвръщаемост на капитала”, на „Топлофикация – Бургас“ ЕАД, след отмяна на Решение № Ц-18 от 01.07.2019 г., в частта му по т. 4, на Комисията за енергийно и водно регулиране с влязло в сила Решение № 3523 от 02.07.2020 г. на Административен съд София - град, Трето отделение, 70 състав, по адм. дело № 8648 от 2019 г., оставено в сила с Решение № 9082 от 06.08.2021 г. на Върховния административен съд по адм. дело № 9198 от 2020 г.;

II. Утвърждава на „Топлофикация - Бургас“ ЕАД, за периода от 01.07.2019 г. до 31.03.2020 г.:

1. Преференциална цена на електрическата енергия (без ДДС) – 201,54 лв./MWh.

2. Премия по чл. 33а от ЗЕ (без ДДС) – 111,05 лв./MWh .

3. Еднокомпонентна цена на топлинната енергия с топлоносител гореща вода (без ДДС) – 75,28 лв./MWh.

4. Ценообразуващи елементи на цените по т. 1 и т. 3:

4.1. Необходими годишни приходи – 32 569 хил. лв., в т. ч.:

4.1.1. Разходи – 31 390 хил. лв., от които условно-постоянни – 6 233 хил. лв. и променливи – 25 157 хил. лв.;

4.1.2. Регулаторна база на активите – 16 983 хил. лв.;

4.1.3. Норма на възвръщаемост – 6,94%.

4.2. Количество електрическа енергия от високоефективно комбинирано производство – 109 743 MWh;

4.3. Количество топлинна енергия с топлоносител гореща вода – 138 847 MWh.

В заседанието по **точка трета** участват председателят Иван Н. Иванов и членовете на Комисията Георги Добрев, Александър Йорданов, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонова.

Решението е взето с **шест гласа „за”** (Иван Н. Иванов - за, Георги Добрев - за, Александър Йорданов - за, Владко Владимиров - за, Георги Златев – за, Евгения Харитонова – за), от които **четири гласа** (Александър Йорданов, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонова) на членовете на Комисията със стаж в енергетиката.

РЕШЕНИЯ ОТ ЗАСЕДАНИЕТО:

По т.1. както следва:

1. Приема доклад относно определяне на пределна цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия;
2. Приема проект на решение за определяне на пределна цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия;
3. Насрочва обществено обсъждане за разглеждане на проекта на решение по т.2 на 08.12.2021 г. от 10:00 ч.;
4. Общественото обсъждане да бъде проведено по реда на решение по Протокол № 175 от 05.08.2020 г., т. 8, на Комисията за енергийно и водно регулиране;
5. За виртуално участие в общественото обсъждане на проекта на решение за определяне на пределна цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия да бъдат поканени заинтересовани лица по смисъла на чл. 14, ал. 2 от Закона за енергетиката – държавни органи, браншови организации, енергийни предприятия, клиенти и организации на потребители;
6. Датата и часът на провеждане на общественото обсъждане да бъдат обявени на интернет страницата на КЕВР;
7. Докладът и проектът на решение да бъдат публикувани на интернет страницата на КЕВР;
8. Определя 14-дневен срок от датата на общественото обсъждане за представяне на становища по проекта на решение.

По т.2. както следва:

I. Приема доклад относно утвърждаване на пределна цена на топлинната енергия и определяне на преференциална цена и премия на електрическата енергия, произведена по високоефективен комбиниран начин от централа с комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия, при прилагане на метода на ценово регулиране „норма на възвръщаемост на капитала”, на „Топлофикация София“ ЕАД, след отмяна на т. 1 от Решение № Ц-18 от 01.07.2019 г. на Комисията за енергийно и водно регулиране с влязло в сила Решение № 2547 от 15.05.2020 г. на Административен съд - София град, трето отделение, 63 състав по адм. дело № 8651 от 2019 г., оставено в сила с Решение № 9005 от 03.08.2021 г. на Върховния административен съд по адм. дело № 11569 от 2020 г.;

II. Утвърждава на „Топлофикация София“ ЕАД, за периода от 01.07.2019 г. до 31.03.2020 г.:

1. Преференциална цена на електрическата енергия (без ДДС) – 227,32 лв./MWh;
2. Премия по чл. 33а от ЗЕ – 136,83 лв./MWh;
3. Еднокомпонентна цена на топлинната енергия с топлоносител гореща вода (без ДДС) – 95,64 лв./MWh;
4. Ценообразуващи елементи на цените по т. 1 и т. 3.

По т.3. както следва:

I. Приема доклад относно утвърждаване на пределна цена на топлинната енергия и определяне на преференциална цена и премия за електрическата енергия, произведена по високоефективен комбиниран начин от централа с комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия, при прилагане на метода на ценово регулиране „норма на възвръщаемост на капитала”, на „Топлофикация – Бургас“ ЕАД, след отмяна на Решение № Ц-18 от 01.07.2019 г., в частта му по т. 4, на Комисията за енергийно и водно регулиране с влязло в сила Решение № 3523 от 02.07.2020 г. на Административен съд София - град, Трето отделение, 70 състав, по адм. дело № 8648 от 2019 г., оставено в сила с Решение № 9082 от 06.08.2021 г. на Върховния административен съд по адм. дело № 9198 от 2020 г.;

II. Утвърждава на „Топлофикация - Бургас“ ЕАД, за периода от 01.07.2019 г. до 31.03.2020 г.:

1. Преференциална цена на електрическата енергия (без ДДС) – 201,54 лв./MWh.
2. Премия по чл. 33а от ЗЕ (без ДДС) – 111,05 лв./MWh .
3. Еднокомпонентна цена на топлинната енергия с топлоносител гореща вода (без ДДС) – 75,28 лв./MWh.
4. Ценообразуващи елементи на цените по т. 1 и т. 3.

Приложения:

1. Доклад с вх. № Е-Дк-1259 от 01.12.2021 г. и проект на решение - определяне на пределна цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия;

2. Доклад с вх. № Е-Дк-1238 от 30.11.2021 г. и Решение на КЕВР № Ц-42 от 06.12.2021 г. - утвърждаване на пределна цена на топлинната енергия и определяне на преференциална цена и премия на електрическата енергия, произведена по високоефективен комбиниран начин от централа с комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия, при прилагане на метода на ценово регулиране „норма на възвръщаемост на капитала”, на „Топлофикация София“ ЕАД, след отмяна на т. 1 от Решение № Ц-18 от 01.07.2019 г. на Комисията за енергийно и водно регулиране с влязло в сила Решение № 2547 от 15.05.2020 г. на Административен съд - София град, трето отделение, 63 състав по адм. дело № 8651/2019 г., оставено в сила с Решение № 9005 от 03.08.2021 г. на Върховния административен съд по адм. дело № 11569 от 2020 г.;

3. Доклад с вх. № Е-Дк-1239 от 30.11.2021 г. и Решение на КЕВР № Ц-43 от 06.12.2021 г. - утвърждаване на пределна цена на топлинната енергия и определяне на преференциална цена и премия на електрическата енергия, произведена по високоефективен комбиниран начин от централа с комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия, при прилагане на метода на ценово регулиране „норма на възвръщаемост на капитала”, на „Топлофикация Бургас“ ЕАД, след отмяна на т. 4 от Решение № Ц-18 от 01.07.2019 г. на Комисията за енергийно и водно регулиране с влязло в сила Решение № 3523 от 02.07.2020 г. на Административен съд - София град, трето отделение, 70 състав по адм. дело № 8648 от 2019 г., оставено в сила с Решение № 9082 от 06.08.2021 г. на Върховния административен съд по адм. дело № 9198 от 2020 г.

ЧЛЕНОВЕ НА КЕВР:

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

.....
Г. Добрев

ДОЦ. Д-Р ИВАН Н.ИВАНОВ

.....
А. Йорданов

.....
В. Владимиров

.....
Г. Златев

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

.....
Е. Харитонова

Р. ТОТКОВА

Протоколирал:

А. Фикова - главен експерт